

PRZEDMIOT: Teoria wychowania fizycznego		PUNKTY ECTS 2
KIERUNEK: Wychowanie fizyczne		
SPECJALNOŚĆ:		STATUS PRZEDMIOTU obligatoryjny
RODZAJ STUDIÓW: niestacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW B
POZIOM KSZTAŁCENIA: studia pierwszego stopnia		
ROK/ SEMESTR: I/2		PROFIL KSZTAŁCENIA praktyczny
Wykłady – liczba godzin 10	Ćwiczenia – liczba godzin 10	Wymagania wstępne/ Zaliczone przedmioty poprzedzające: podstawy pedagogiki
Język wykładowy	Forma zaliczenia	
polski	Zaliczenie z oceną	

I. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu

II. Cele i zadania przedmiotu:

Cel przedmiotu:

Wyjaśnienie funkcji uczestnictwa w kulturze fizycznej i uzasadnienie sensu kultywowania cielesności

- w aspekcie procesu edukacyjnego

Zadania przedmiotu:

- ukształtowanie poglądów studentów na istotę wychowania fizycznego, jego funkcje i zakres;
- wstępne przygotowanie studentów do metodyki wychowania fizycznego i praktyk pedagogicznych
- łączenie teorii z praktyką na gruncie edukacyjnej praktyki szkolnej;
- przedstawienie współczesnych teorii, które pokażą złożoność zadań wychowania fizycznego, a studentowi ułatwią zrozumieć rzeczywistość edukacyjną i wielość ról jego pedagogicznego powołania.

III. Forma zajęć: wykład kursowy (Wk), ćwiczenia audytoryjne (A)

IV. Treści programowe:

Nr	Temat wykładu
W1	Tradycja myśli teoretycznej i pedagogicznej w wychowaniu fizycznym w Polsce: Kto jest kim? Biologizm i naturalizm teorii wychowania fizycznego. Kulturalizm w wyjaśnianiu przyczynowości wychowania fizycznego.
W2	Edukacja fizyczna jako kształcenie i wychowanie w teorii Henryka Grabowskiego. Sens moralny wychowania do wartości ciała w pedagogice Andrzeja Pawluckiego.
W3	Wychowanie jako system społeczny specjalnego przeznaczenia, funkcje, czyli przyczynowość wychowania. Kulturowa rzeczywistość jako treść wychowania. Dziedziny kultury fizycznej (egzystencjalne, społeczne i symboliczne) w wychowaniu szkolnym w kontekście teorii poznawczo-moralnego rozwoju ucznia.

W4	Modernizm olimpijski i sport w edukacji humanistycznej. Kultura fizyczna a styl życia – znaczenie procesu edukacyjnego.
W5	Role społeczne w dorosłości a styl życia. Uczestnictwo w kulturze fizycznej zdrowotnej w trzech fazach życia dorosłości późnej – moralny sens czynności prozdrowotnych. Role nauczyciela kultury fizycznej wobec złożoności zadań w wychowaniu do wartości ciała.
Nr	Temat ćwiczenia
Ćw1	Etapy ewolucji poglądów na istotę wychowania fizycznego. Główne ośrodki kształtowania się myśli teoretycznej o wychowaniu fizycznym w Polsce od końca wieku XVIII w: Jędrzej Śniadecki jako prekursor teorii wychowania fizycznego: - rozprawa „O fizycznym wychowaniu dzieci” jako źródło wiedzy o początkach myśli o wychowaniu, a zwłaszcza wychowaniu fizycznym, - krytyka wychowania mieszczańskiego, - postulaty właściwego wychowania, - wychowanie lekarskie jako wychowanie fizyczne.
Ćw2	Wychowanie fizyczne jako „kształtowanie i „wychowanie” ciała”, wychowanie przez ciało” oraz „kształtowanie ciała i wychowanie” jako różne odmiany myślenia o wychowaniu fizycznym wpisujące się w orientację biologistyczną kultury fizycznej: - Grzegorz Piramowicz i jego myśl o wychowaniu fizycznym w rozprawie „Powinności nauczyciela”, - przedstawiciele nurtu lekarskiego w kształtowaniu się myśli o wychowaniu fizycznym (L. Bierkowski, H. Jordan, E. Piasecki, W. Osmólski, Z. Gilewicz).
Ćw3	Wychowanie fizyczne jako „wychowanie w trosce o ciało”, „wychowanie do całożyciowej troski o aktywność fizyczną” oraz „wychowanie przez kulturę fizyczną i wychowanie do kultury fizycznej” – M. Demel, H. Grabowski - jako różne odmiany myślenia o wychowaniu fizycznym wpisujące się w orientację kulturową kultury fizycznej. Florian Znaniecki i jego socjologiczna teoria wychowania fizycznego, rozumienie znaczenia typów fizycznych.
Ćw4	Spoleczno-regulacyjna teoria kultury. Kultura ciała (kultura wzorów wartości ciała) regulatorem „uprawy ciała”. Kulturowy paradygmat w rozpoznawaniu wychowania. Pedagogiczna orientacja w kulturze fizycznej. Dziedziny kultury ciała: egzystencjonalne, symboliczne i społeczne.
Ćw5	Osobowościowy paradygmat w opisie skutków wychowania fizycznego. Kompetencje kulturowe (osobowość: „zdrowotna”, „rekreacyjna”, „sportowa”, „taneczna”) miarą dojrzałości wychowanka. Wychowanie do kultury egzystencjonalnej znaczeń wartości ciała.

V. Literatura

Literatura podstawowa:

- Demel M., *Komentarze do rozprawy Jędrzeja Śniadeckiego o fizycznym wychowaniu dzieci*. Wychowanie fizyczne i Sport 1989, nr 3, s. 3-29.
- Demel M., *Szkice krytyczne o kulturze fizycznej*. Warszawa 1973.
- Demel M., *O trzech wersjach wychowania fizycznego. Próba ujęcia komplementarnego*. WF i S 1989, t. XXXIII, nr 2, PWN AWF Warszawa .
- Guła-Skubiszewska H. *Nowa podstawa programowa – projektowanie zajęć na lekcjach wf*. Wychowanie Fizycznej Zdrowotne 2013, nr 8, s.4-11.
- Krawczyk Z. (red.). *Encyklopedia kultury polskiej XX wieku. Kultura fizyczna i sport*. Instytut Kultury, Warszawa 1997.
- Osiński W., *Teoria wychowania fizycznego*. AWF Poznań 2011.
- Pawłucki A., *Osoba w pedagogice ciała. Prawo pokoju olimpijskiego*. Wyd. III. Gdańsk-Olsztyn 2007.
- Pawłucki A., *Nauki o kulturze fizycznej*. Wyd. Impuls, Kraków 2015.
- Pawłucki A., *Bliżej pedagogiki zdrowia, Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne* 2009, nr 2,3.
- Pawłucki A., *Kulturalizm w wyjaśnieniach przyczynowości wychowania fizycznego, w//: Kultura*

fizyczna w społeczeństwie nowoczesnym, red. Z. Dziubiński, K. Janowski, AWF Solos, Warszawa 2009.

11. Pawłucki A., *Sportowiec, pseudosportowiec, antysportowiec*.

Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne 2011, nr 1.

12. Piramowicz G., *Powinności nauczyciela (1787)*. Wyd. IX, Kujawsko-Pomorska Biblioteka Cyfrowa.

13. Śniadecki J., *O fizycznym wychowaniu dzieci (1805)*.

Ossolinuem. Wrocław 1956 oraz AWF Kraków 2002 (ze wstępem M. Demela).

14. Znaniecki F., *Socjologia wychowania*, tom II, s.221, Wyd. PWN, Warszawa 1973.

Literatura uzupełniająca:

1. Grabowski H., *Teoria fizycznej edukacji*. WSiP, Warszawa 1997.

2. Krawczyk Z., *Natura, kultura-sport*, PWN, Warszawa 1970.

3. Lipiec J., *Filozofia olimpizmu*, Wyd. Sprint, Warszawa 1999.

4. Lipiec J., *Filozofia czystej gry*. Sport Wyczynowy 1997, nr 1-2 s.45-54, lub Wychowanie Fizyczne i Sport, 1997 r., nr1-2, s.253-266, lub Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne 1997, nr 4, s. 4-12.

5. Nowocien J., *Studium o pedagogice kultury fizycznej*. Studia i monografie. AWF Warszawa 2013.

6. Zuchora K., *Nauczyciel i wartość*. Spółka Wydawnicza Heliodor, AWF Warszawa 2009.

VI. Efekty uczenia się:

Efekt uczenia się:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektów kierunkowych
w zakresie wiedzy	01	Zna elementarną terminologię używaną w wychowaniu fizycznym i rozumie jej źródła oraz zastosowanie w obrębie innych nauk i dyscyplin sportowych.	K_W23
	02	Zna i rozumie genetyczne, środowiskowe i somatyczne uwarunkowania motoryczności.	K_W06
w zakresie umiejętności	03	Umie samodzielnie i w zespole analizować, interpretować i oceniać fakty z zakresu historii kultury fizycznej, w odniesieniu do ogólnych problemów we współczesnym wychowaniu fizycznym, sporcie i rekreacji ruchowej oraz w celu projektowania i realizowania działań praktycznych.	K_U16
	04	Rozumie potrzebę przestrzegania zasady „fair play” oraz potrafi prawidłowo zachować się w sytuacji sukcesu i porażki jako wzór i kreator tej zasady w różnych aspektach procesu edukacyjnego wychowanka (w rywalizacji sportowej i w życiu).	K_U23
w zakresie kompetencji społecznych	05	Okazać jako pedagog wychowania fizycznego tolerancję i wyrozumiałość wobec niedostatków zdrowotnych wychowanka, niskich kompetencji sprawnościowych, dostrzegać jego indywidualność.	K_K05

VII. Sposoby oceny: (F - formująca; P - podsumowująca)

F1 – odpowiedź ustna

F5 – udział w dyskusji

P1 – zaliczenie pisemne

VIII. Sposób weryfikacji efektów uczenia się

Nr efektu	Forma zajęć	Sposób oceny
01	Wk1,Wk2,Wk3,Wk4,Wk5, A1,A2,A3,A4,A5	F1, F5, P1
02	Wk1,Wk2,Wk3,Wk4,Wk5, A1,A2,A3,A4,A5	F1, F5, P1
03	Wk1,Wk2,Wk3,Wk4,Wk5, A1,A2,A3,A4,A5	F1, F5, P1
04	Wk1,Wk2,Wk3,Wk4,Wk5, A1,A2,A3,A4,A5	F1, F5, P1
05	Wk1,Wk2,Wk3,Wk4,Wk5, A1,A2,A3,A4,A5	F1, F5, P1

IX. Warunek zaliczenia przedmiotu:

- uczestnictwo w zajęciach
- udział w dyskusji
- zaliczenie pisemne

X. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- udział w wykładach 10 h
 - udział w ćwiczeniach/zajęciach laboratoryjnych 10 h
- RAZEM: 20 h

2. Samodzielna praca studenta

- przygotowanie do ćwiczeń 10 h
- przygotowanie do kolokwium 10 h
- przygotowanie do zaliczenia pisemnego z przedmiotu 10 h

RAZEM: 30 h

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta 50 h

OGÓŁEM:

1 punkt ECTS = 25h pracy przeciętnego studenta, liczba punktów ECTS = 2

XI. Prowadzący zajęcia: dr Jadwiga Cyganiuk, mgr Piotr Stasiewicz